

основната месторабота насърчава заетите да търсят допълнителни източници на доходи чрез частична допълнителна заетост, временни трудови договори и други. Делът на този източник нараства от 3.0% през 1995 г. на 5.1% през 2001 г. и намалява през 2002 г. на 4.3%. Същата колеблива тенденция бележат и доходите от предприемачество - от 2.9% относителен дял в общия доход през 1995 г. нарастват на 4.1% през 2001 г. и достигат 4.3% през 2002 г. Изводът е, че независимо от раздвижването на икономиката и насърчаването на предприемачеството, все още този източник на доход не е достигнал необходимата стабилност и влияние.

Спадът на реалните доходи и реалното потребление е съпроводено и със съществено реструктуриране на потребителските разходи. Продължава тенденцията на нарастване на дела на разходите за жилища, вода, електроенергия и горива за битови нужди. Едновременно с това намаляват (абсолютно и относително) разходите за облекло и обувки и за жилищно обзавеждане. Като цяло разходите на домакинствата се реструктурират основно под влияние на изменението на цените на хранителните стоки и на горивата и енергията за битови нужди.

Изследването на диференциацията, поляризацията и обедняването на населението по доход отговаря на редица жизненоважни въпроси за едно общество. Точността на тези отговори като цяло предопределя възможността за реализирането на адекватна социална политика. Това, от своя страна, очертава насоките, скоростта и качеството на социално-икономическо развитие. В хода на изследването се използват различни измерители:

- на диференциацията, отразяващи разслоението на населението по доход;
- на поляризацията, фиксиращи нарастващата (намаляващата) стратификация между най-бедните и най-богатите слоеве от населението на страната;
- на бедността, очертаваща границите между мизерното оцеляване, приемливия социален статус и общоприетия начин на живот.

Изследването на тези процеси е свързано пряко с равнището на инфлация, безработица, на промишленото и селскостопанското производство. По принцип, когато се анализират данни за степента на диференциация, поляризация и обедняване и се правят конкретни изводи по отношение на тяхната стимулираща (дестимулираща) роля върху социално-икономическото развитие на обществото, трябва да се подчертае причинно-следствената връзка с други обществено значими явления и процеси. Това създава възможност да се очертаят и дефинират проблемите, изискващи и подсказващи адекватни социалнополитически решения.

В съвременния свят на бързо изграждащо се информационно общество и глобализация измененията в областта на икономиката се отличават с